

Obchvat Kuřimi v kontextu R43

03/2016

Možné otázky:

- stav kolem R43 v Hitlerově koridoru (proč to bylo v předešlé ZUR zamítnuto, v jaké podobě je to v současné ZUR, jak velký odpor je lidí a pravděpodobnost realizovatelnosti této varianty)
- které obce v okolí jihomoravského kraje nesouhlasí s R43 vedením v Hitlerově koridoru
- jaké jsou výhody a nevýhody vedení R43 v Hitlerově koridoru a v optimalizované variantě (dopady do životního prostředí, osobní, tranzitní doprava, riziko ucpání Hradecké silnice v případě Optimalizované varianty, jak argumentuje Kuřim)
- jaký se předpokládá další postup pro R43 a potažmo obchvat Kuřimi z pohledu úředníků na Jihomoravském kraji, případně co bychom měli dělat my v Kuřimi

Jižní obchvat Kuřimi

Porovnání funkce dvou obchvatů – citace za zprávy DHV pro Kuřim

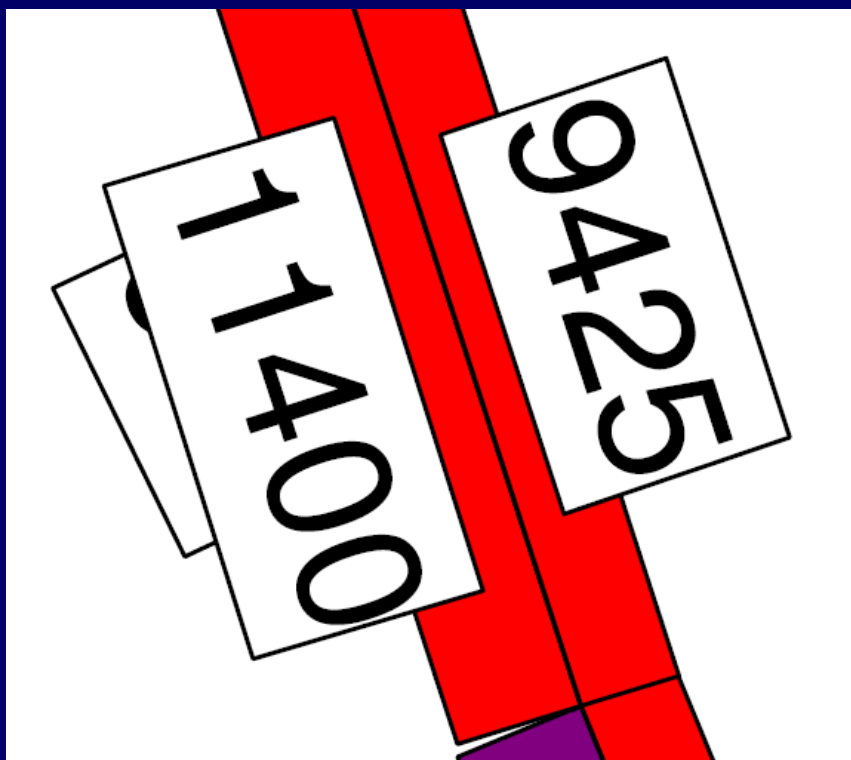
Tabulka 3: Srovnání výsledných intenzit celkové dopravy na úsecích výhledové komunikační sítě v Kuřimi pro obě varianty.

úsek		celková intenzita		
		2009	2030 SEVER	2030 JIH
obchvat	JIH	-	-	19 542
	SEVER záp. část	-	17 108	-
	SEVER vých. část	-	17 348	-

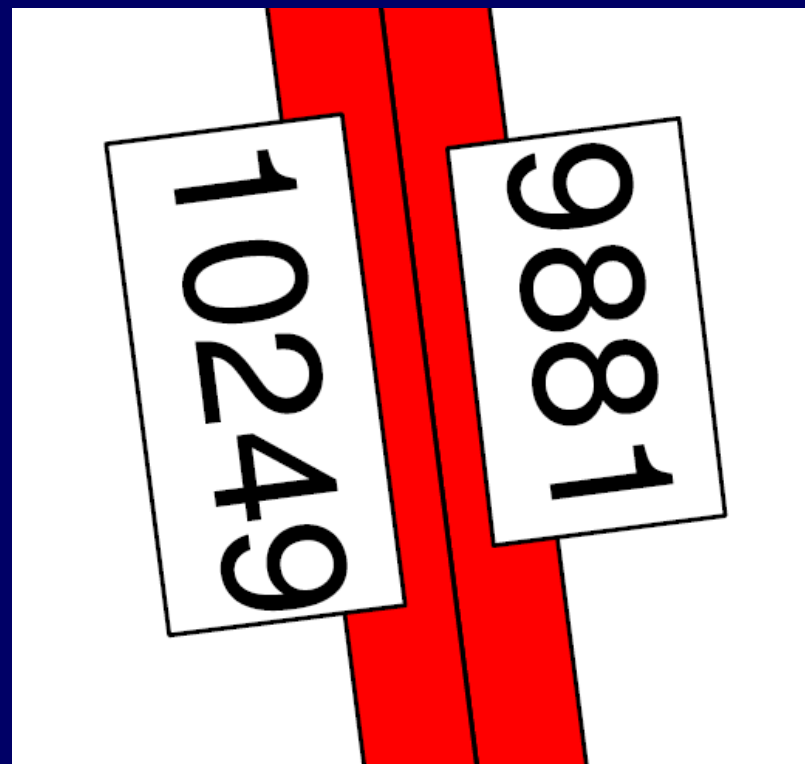
Rozdíl ve funkčnosti obou obchvatů je pouze do 2.5 tisíce vozidel denně

Severní obchvat je ve studii v neoptimální variantě

Intenzity dopravy pro Podlesí – citace za zprávy DHV pro Kuřim

Pro severní obchvat

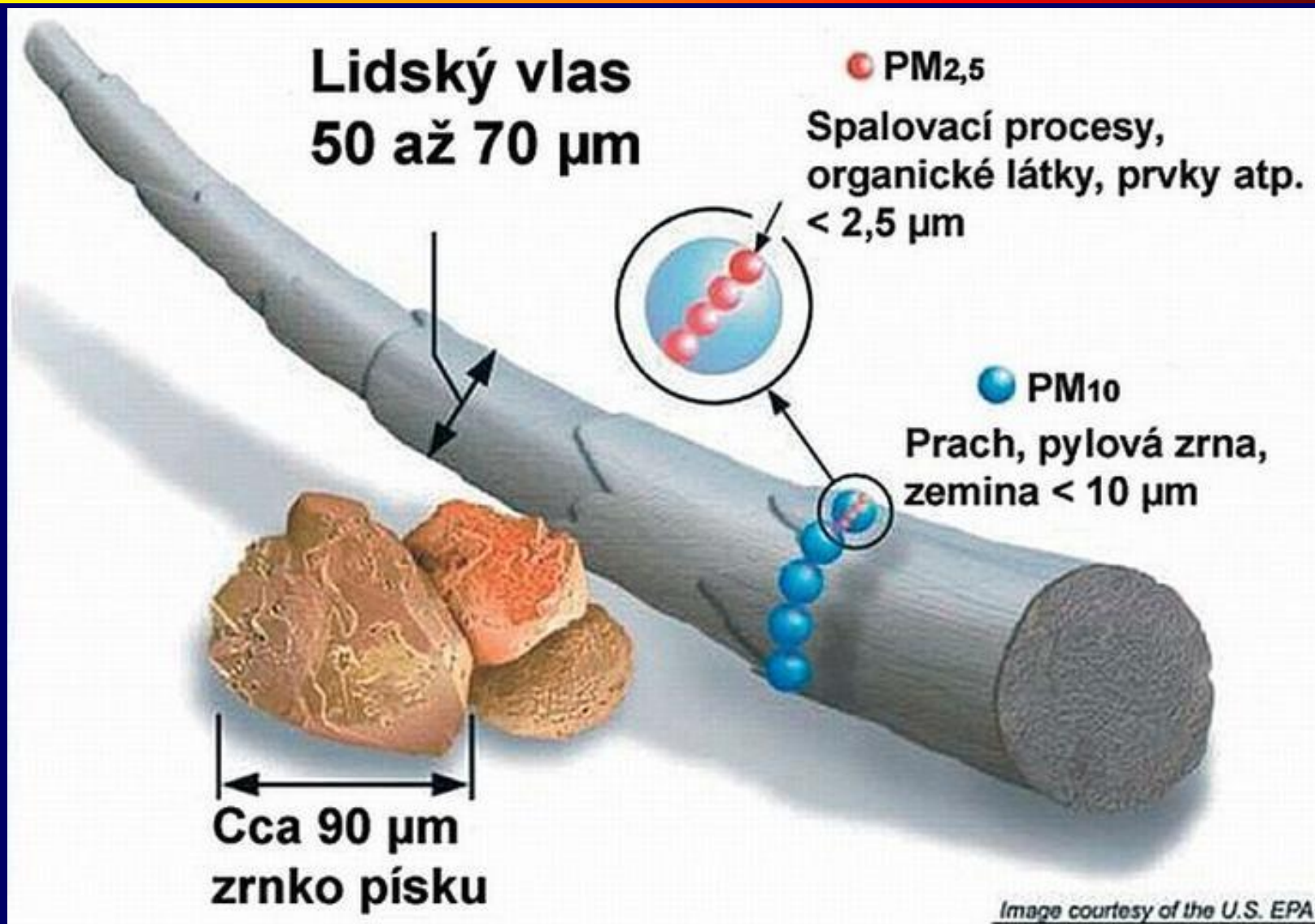

Pro jižní obchvat

HODNOTY JSOU PRAKTICKY STEJNÉ !!

Dopady na zdraví - prašnost

Dopad na veřejné zdraví - prašnost

Prach: pět tisíc úmrtí

30.9.2015 Mladá fronta DNES Strana 3 Z domova
Martin Biben

Polovina Čechů dýchá podle nové zprávy o životním prostředí zdraví škodlivý vzduch. Lékaři už vyčíslili, že kvůli smogu zemřou ročně tisíce lidí.

PRAHA Na českých silnicích vloni přišlo o život 631 lidí. Že je bezpečnosti jízdy nutné věnovat velkou pozornost, proto nikdo nepochybuje. Co dýcháme, však už nás zajímá méně.

Podle nejnovějších propočtů lékařů přitom může jen prach v ovzduší za přibližně pět tisíc úmrtí ročně. Další stovky, nebo spíš tisíce lidí, onemocní kvůli rakovinotvorným látkám ve vzduchu.

Dopady na zdraví – hlučnost

Povolené limity hluku:

Základní hodnota je 50dB

Korekce_pro noční dobu -10dB

LIMIT v noci 40dB, ve dne 50dB

hluk z dopravy na pozemních komunikacích +10dB

LIMIT v noci 50dB, ve dne 60dB

pro starou hlukovou zátěž +20dB

LIMIT v noci 60dB, ve dne 70dB

Dopady na zdraví – hlučnost

D1 - Stav v Bosonohách – průměry:

v noci   59 – 63 dB

ve dne   68 – 71 dB

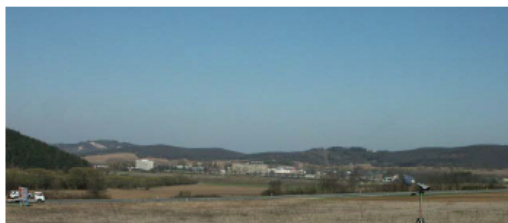
LIMIT   v noci 40dB,   ve dne 50dB

**Současný stav v oblasti Kníničky – Rozdrojovice –
Jinačovice:**

NOC: cca 35 dB

Dopady na zdraví – hlučnost

8.6 Referenční bod č. 40 (varianta F1): Kuřim - Podlesí

Popis situování referenčního bodu: na ploše budoucí zástavby RD, před stávající zástavbou RD

Zástavba: Nesouvislá zástavba RD

Počet dopravních pruhů: 2

Zdroj hluku: doprava na komunikaci Brno – Svitavy
- sčítání dopravy

8.10 Referenční bod č. 50 (varianta D): Jinačovice - sever, zahrady

Popis situování referenčního bodu: konec zahrad severní zástavby RD poblíž pilíře staré dálnice

Zástavba: volný prostor

Počet dopravních pruhů: 2

Zdroj hluku: komunikace Brno - Kuřim, odstíněná zástavbou RD

Doprava:

denní doba - 17 OA; 2 NA / 30 min.

noční doba - 11 OA / 90 min

OA; 37 NA / 15 min.

A; 18 NA / 60 min.

$L_{A\text{ ekv.}}[\text{dB}]$

60,3

- denní doba

52,8

- noční doba

8.8 Referenční bod č. 46 (varianta D): Rozdrojovice

Popis situování referenčního bodu: Na začátku obce, u hranice pozemku nově postaveného rodinného domu

Zástavba: Jednostranná zástavba samostatných RD

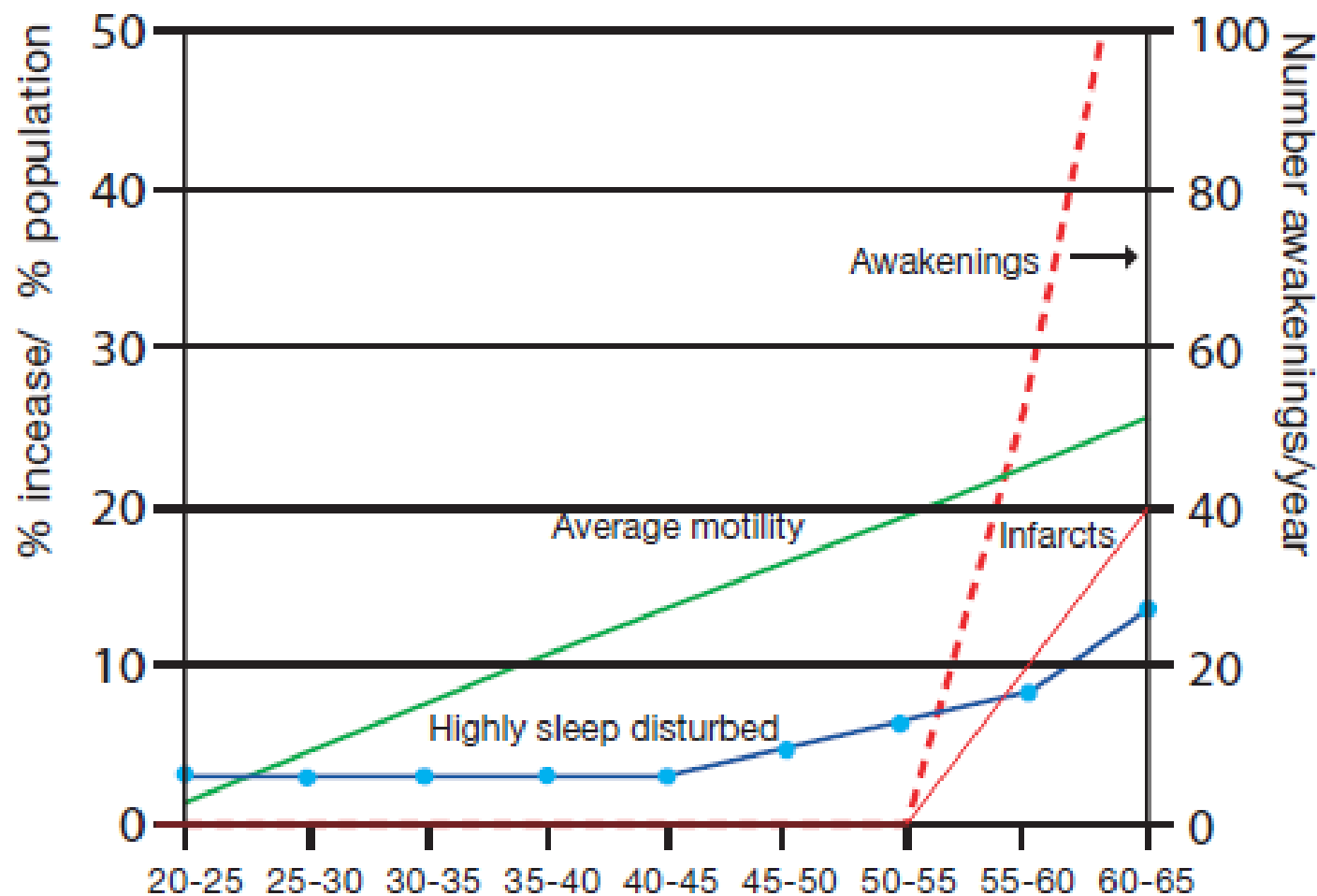
Počet dopravních pruhů: přílehlá komunikace - 2 jízdní pruhy

Zdroj hluku: převažuje vliv dopravy na silnici Kníničky - Jinačovice

měření	$L_{A\text{ ekv.}}[\text{dB}]$	
- 11:15	45,3	- denní doba
- 24:00	33,4	- noční doba
- 01:01	29,3	
	30,7	

Č. m.	Místo měření – popis	Doba měření	$L_{A\text{ ekv.}}[\text{dB}]$	
1	Výška mikrofonu nad terénem 1,8 m	10:52 - 11:03	45,8	- denní doba
2		01:08 - 02:09	32,1	- noční doba

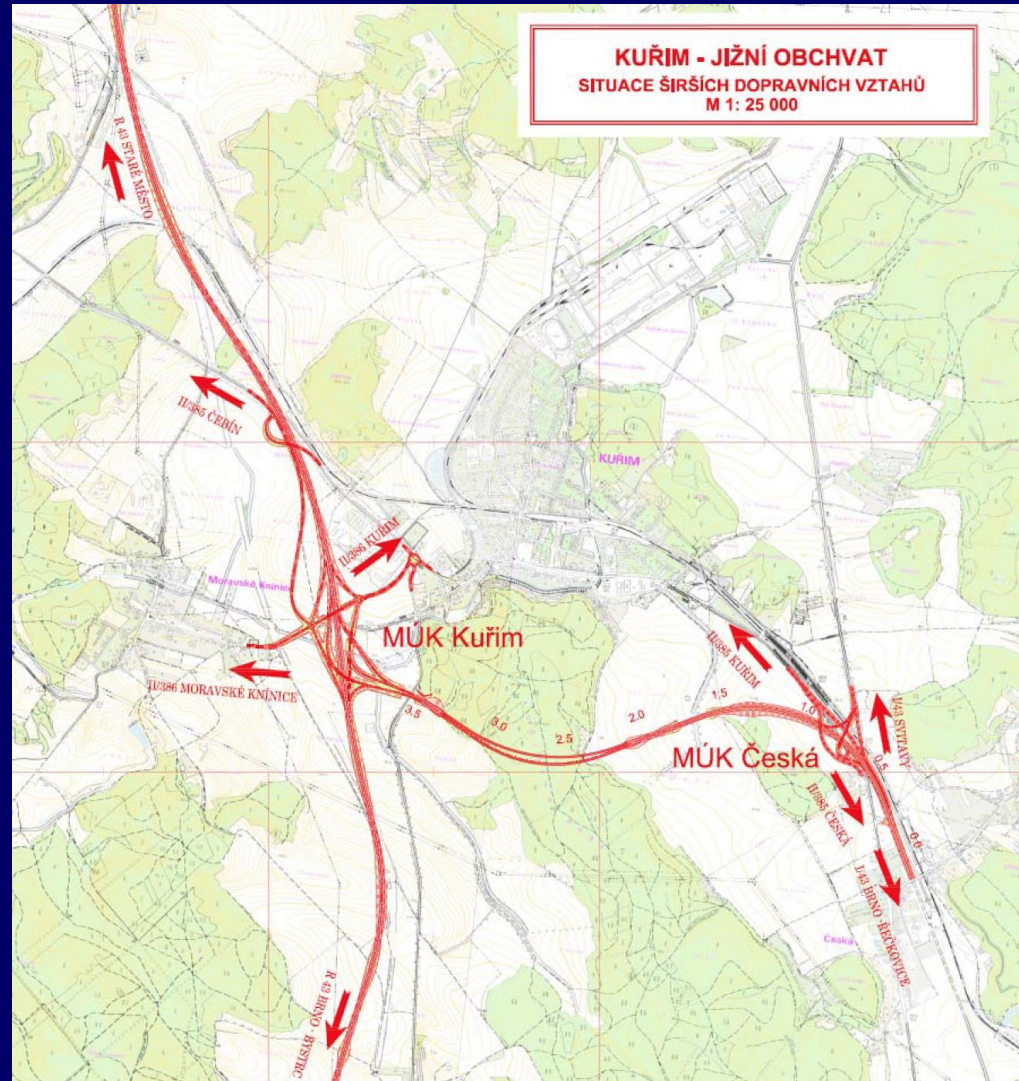
Dopady na zdraví – hlučnost

Fig. 3
Effects
of road traffic
noise at night*

Jižní obchvat Kuřimi v kontextu R43

- Jižní obchvat Kuřimi je těsně svázán s R43
- Bez R43 v Bystrcké trase je nepředstavitelné realizovat jižní obchvat Kuřimi
- Bystrcká trasa R43 je nerealizovatelná, takže je nerealizovatelný i jižní obchvat Kuřimi
- Prosazování jižního obchvatu Kuřimi je špatný plán pro obyvatele Kuřimi

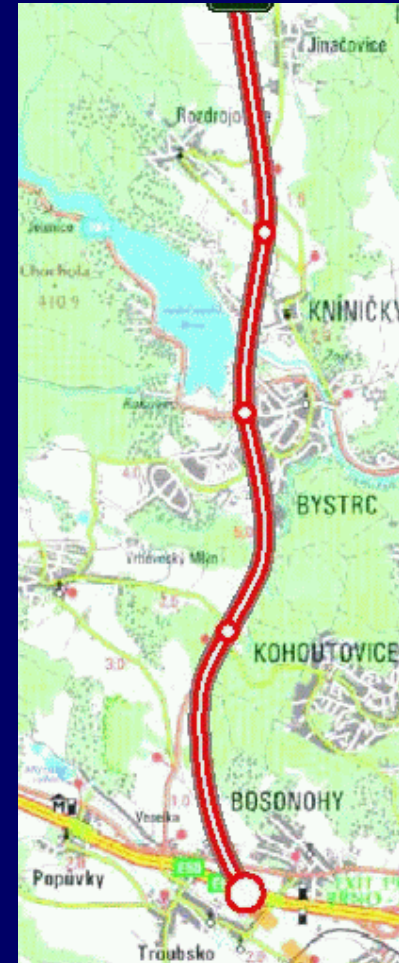
Dlouhodobě překročené limity prašnosti

Rok	Počet dnů s koncentrací PM ₁₀ vyšší než 50µg/m ³	Vztah vzhledem k dnešnímu hygienickému limitu –tj. max. 35 dnů za rok s překročením denního limitu 50µg/m ³	Maxim. koncentrace PM ₁₀ v µg/m ³	Maxim. koncentrace PM ₁₀ v procentech vztažená k limitu 50µg/m ³
1997 Tuřany	46	PŘEKROČEN	174,8	350 %
1998	48	PŘEKROČEN	161,8	323 %
1999	31	Nepřekročen	87,9	176 %
2000	19	Nepřekročen	88,0	176 %
2001	33	??	122,3	244 %
2002	52	PŘEKROČEN	184,1	368 %
2003	68	PŘEKROČEN	215,2	430 %
2004	43	PŘEKROČEN	112,7	225 %
2005	60	PŘEKROČEN	123,7	247 %
2006	67	PŘEKROČEN	201,8	404 %
2007	40	PŘEKROČEN	219,8	440 %
2008	25	??	97,9	196 %
2009	30	Nepřekročen	158,4	316 %
2010 Lány	64	PŘEKROČEN	117,8	235 %
2011 Lány	65	PŘEKROČEN	115,7	231 %
2012 Lány	45	PŘEKROČEN	147,3	295 %
2013 Lány	41	PŘEKROČEN	117,5	235 %
2014 Lány	51	PŘEKROČEN	90,2	235 %
2015 Lány	33	Nepřekročen		

R43 a zákonné hygienické limity

- V oblastech, kde jsou překročeny zákonné hygienické limity se nesmí umisťovat další zdroje znečištění, ale JM kraj a obce musí přijímat účinná opatření k nápravě
- V oblasti Brno-Bosonohy, Troubsko a Ostopovice jsou dlouhodobě překračovány zákonné limity prašnosti a hlučnosti
- **R43 a MÚK s D1 tedy nemohou být umístěny v Brně-Bosonohách**
- Nelze-li napojit R43 na D1 v Brně-Bosonohách, pak R43 nemůže ani vést přes Bystrc, Rozdrojovice a Jinačovice
- **Nejbližší trasa pro R43 jako OBCHVAT města Brna je v Boskovické brázdě**

R43 přes Brno zrušena rozsudkem NSS

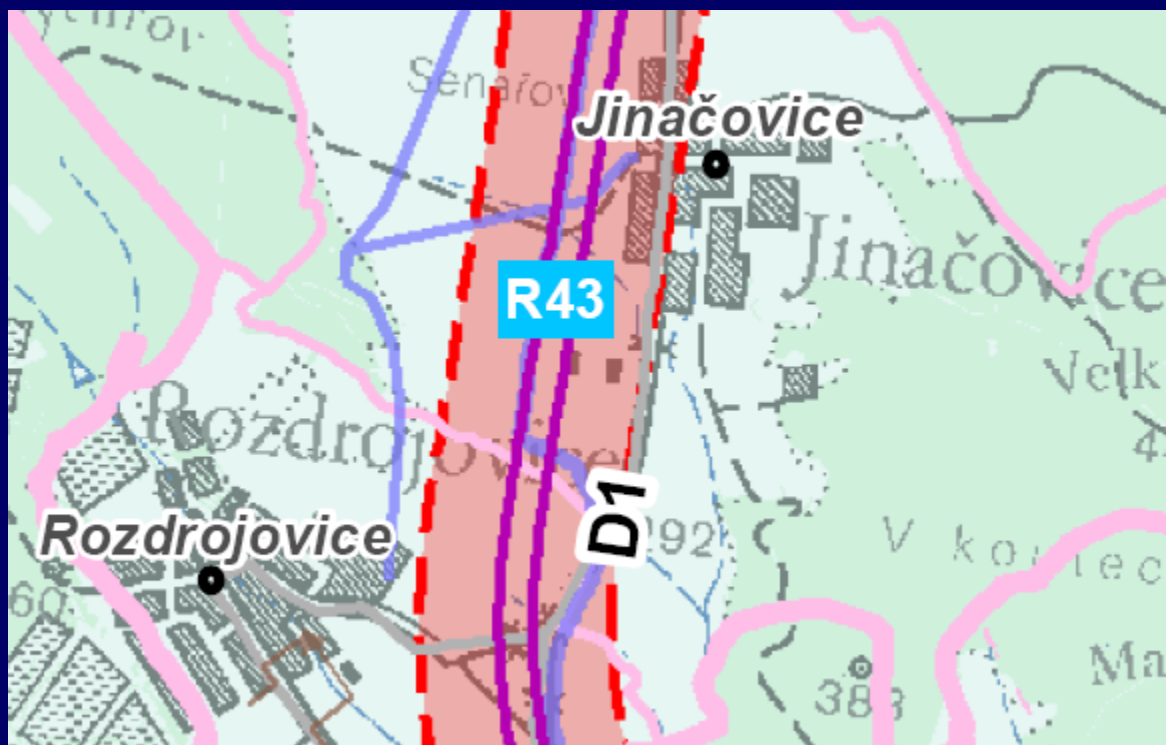
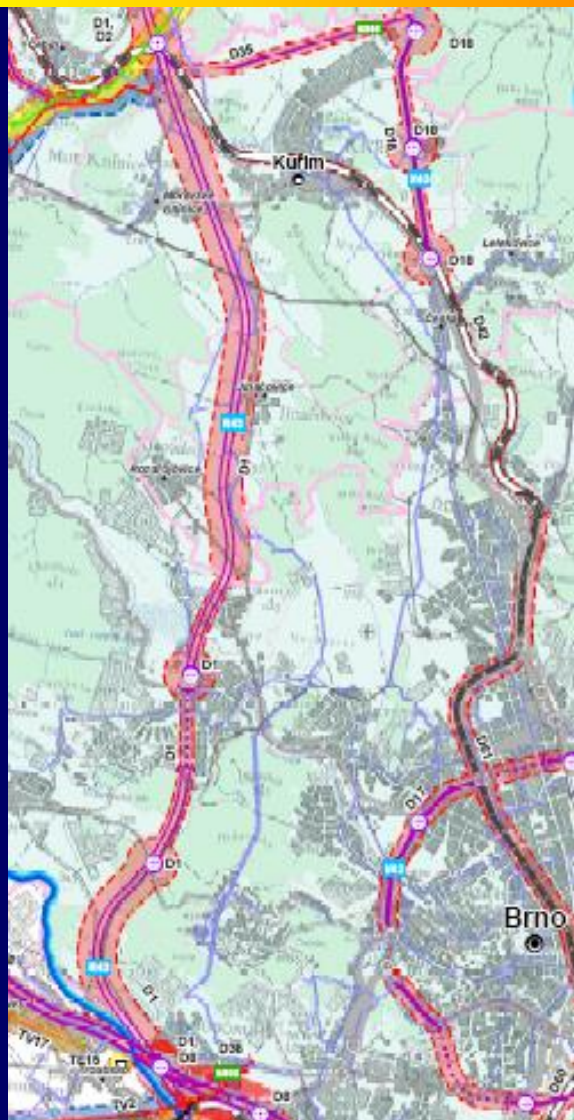
NSS zrušil část územního plánu města Brna

Senát Nejvyššího správního soudu dne 27. května 2010 zrušil část opatření obecné povahy – Územního plánu města Brna týkající se plochy a trasy rychlostní silnice R43. Hlavní důvody rozhodnutí vysvětlil předseda senátu JUDr. Radan Malík: „Obec nemůže ve svém územním plánu vymezit plochu nadmístního významu, která není vymezena v územním plánu velkého územního celku. Z tohoto důvodu absence vymezení trasy rychlostní silnice R43 v závazné části textové části Územního plánu velkého územního celku Brněnské sídelní regionální aglomerace způsobila nezákonnost Územního plánu města Brna v části týkající se vymezení ploch a trasy rychlostní silnice R43 se všemi jejími objekty a souvisejícími stavbami.“

Tato nesrovnalost je i pro všechny ostatní obce v JMK, které mají R43 ve svém ÚP

Krajský územní plán skončil platnost ze zákona k 31.12.2009

Zrušené 2. ZÚR (2011)

„Koncept“ Návrhu ZÚR (2015)

ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Schéma dopravní infrastruktury

1 : 450 000

JEVY SCHVALOVANÉ

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA - NÁVRH

- dálnice
- rychlostní silnice
- silnice I. třídy
- silnice II. a III. třídy
- mimoúrovňňová křižovatka
- vybraná čtverohrábní křižovatka
- veřejné logistické centrum
- železniční trať - celostátní
- železniční trať - regionální
- terminál IDS
- vodní cizla (Blatná kanál)
- letiště Brno - Tušinky

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA - ÚZEMNÍ REZERVA

- dálnice
- rychlostní silnice
- silnice I. třídy
- silnice II. a III. třídy
- mimoúrovňňová křižovatka
- železniční trať - celostátní
- vysokorychlostní trať
- přelávkové spojení (Duraň - Ceda - I. a II. železniční trať - regionální)
- letiště Brno - Tušinky

JEVY INFORMATIVNÍ

ADMINISTRATIVNÍ HRANICE

- hranice státu
- hranice kraje
- hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP)
- hranice správního obvodu obce

ÚZEMNÍ STUDIE

- územní studie nadřazené síťové síle v jádrovém území metropolitní rozvojové oblasti IDS

VEŘEJNÁ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

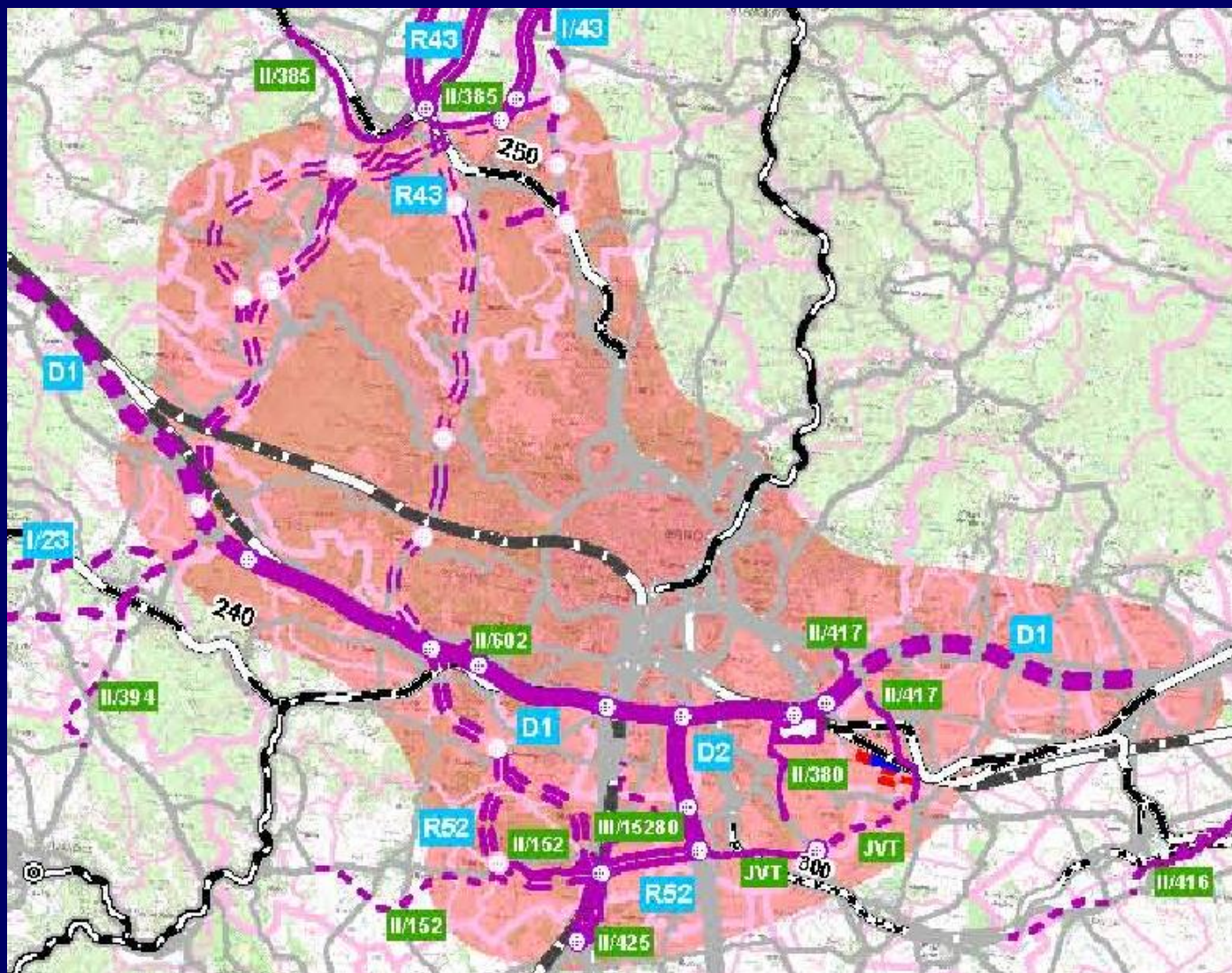
- dálnice
- rychlostní silnice
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- železniční trať - celostátní
- železniční trať - regionální

ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	
Úprava: Ing. arch. Jaroslav Kříž, Ing. arch. Jaroslav Kříž, Ing. arch. Jaroslav Kříž Úprava: Ing. arch. Jaroslav Kříž, Ing. arch. Jaroslav Kříž, Ing. arch. Jaroslav Kříž Úprava: Ing. arch. Jaroslav Kříž, Ing. arch. Jaroslav Kříž, Ing. arch. Jaroslav Kříž	Jihomoravský kraj USB Urbanistický ústav Brno Urbanistický ústav Brno

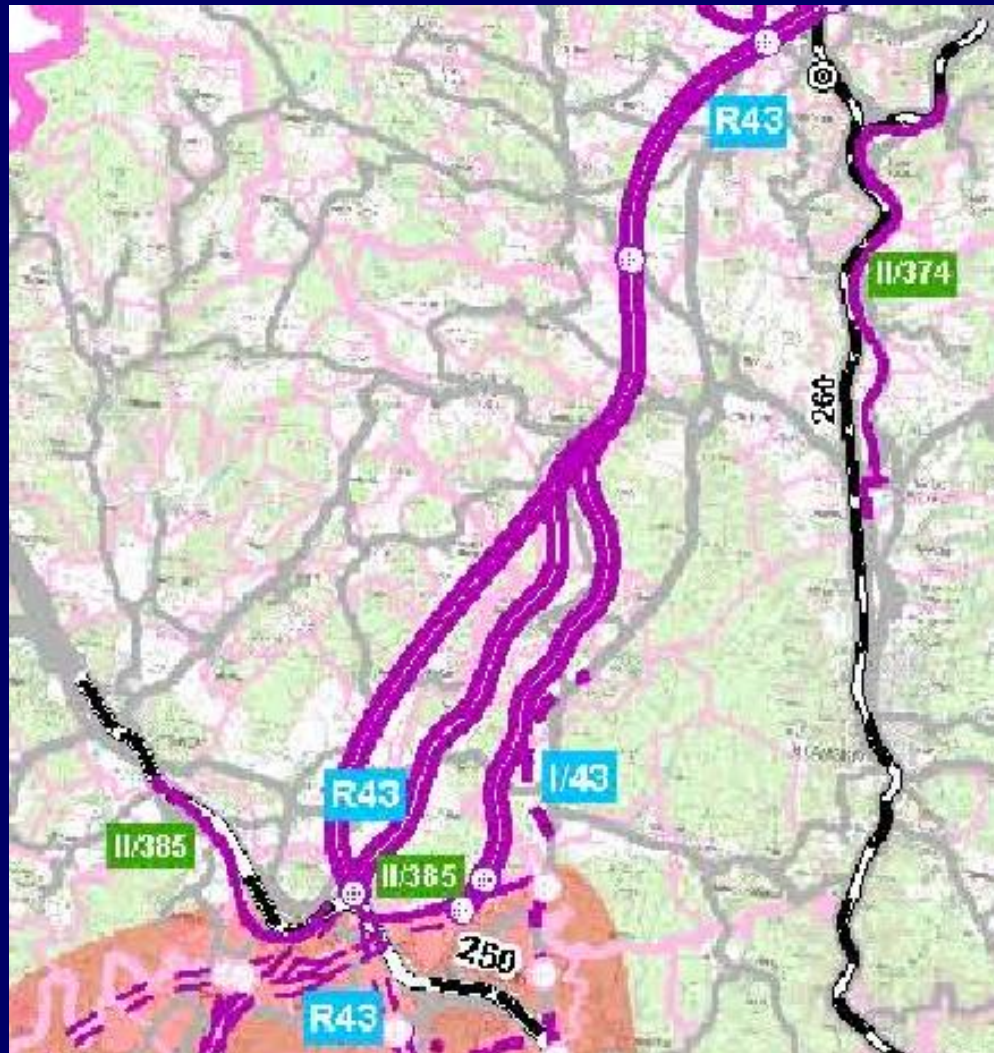

„Koncept“ Návrhu ZÚR (2015)

„Koncept“ Návrhu ZÚR (2015)

„Koncept“ Návrhu ZÚR (2015)

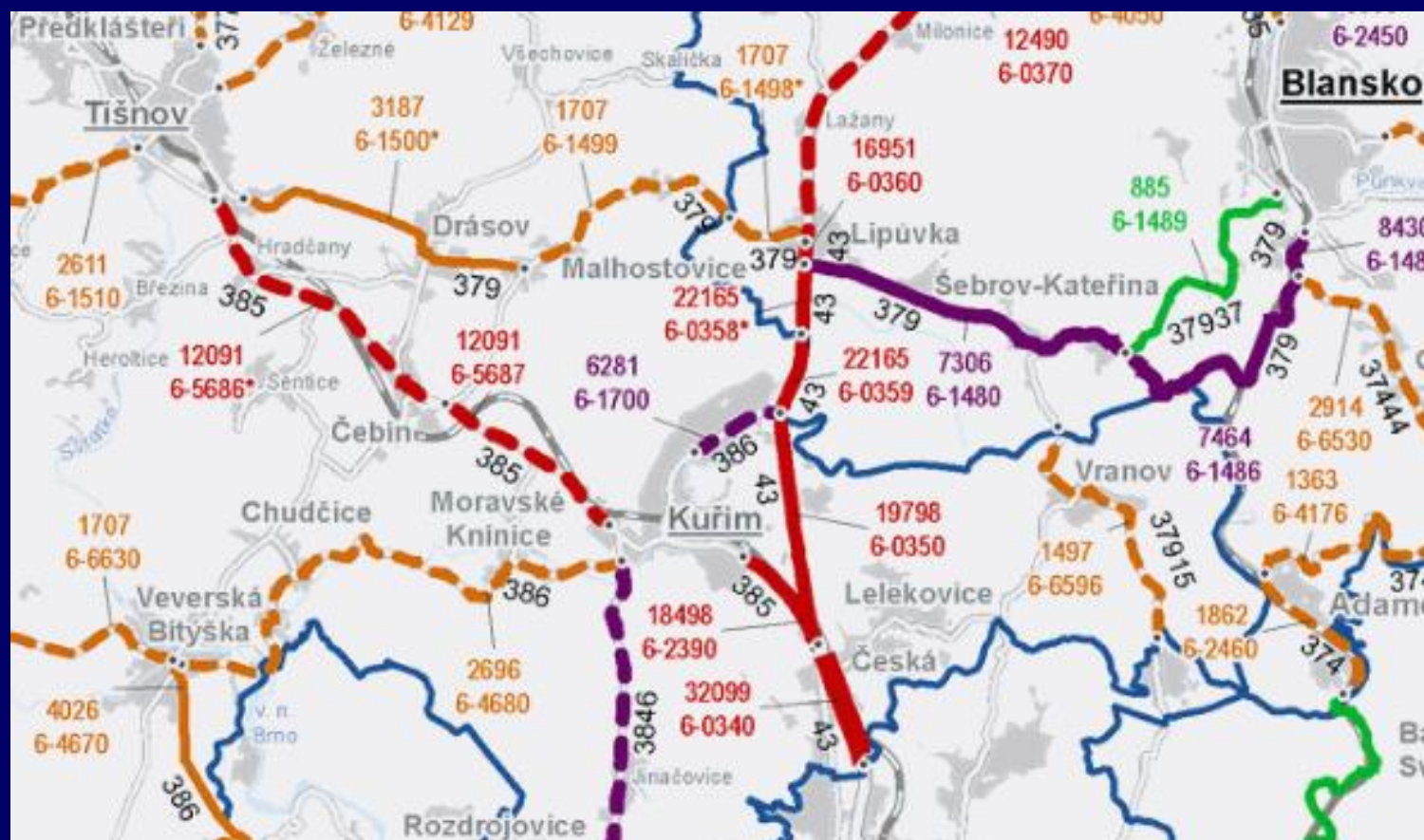
Závěry hodnocení variantně vymezených koridorů

Dopravní infrastruktura – silniční doprava

- DS01-A (R43) Kuřim – Lysice, var. Německá, kapacitní silnice, včetně MÚK a všech souvisejících staveb.
- DS01-B (R43) Kuřim – Lysice, var. Malhostovická, kapacitní silnice, včetně MÚK a všech souvisejících staveb.
- DS01-C (R43) Kuřim – Lysice, var. Optimalizovaná MŽP, kapacitní silnice, včetně MÚK a všech souvisejících staveb.

Dle výsledků provedeného hodnocení je jako varianta s nejnižším rozsahem negativních vlivů ve vztahu ke sledovaným složkám životního prostředí hodnocena varianta DS01-C „Optimalizovaná MŽP“. V souhrnném hodnocení vlivů na složky životního prostředí vykazují sledované varianty poměrně malé rozdíly. Zpracovatel SEA proto doporučuje při konečném výběru zohlednit vedle environmetálních kritérií také dopravně-inženýrská kritéria.

Cílová versus tranzitní doprava z hlediska Brna

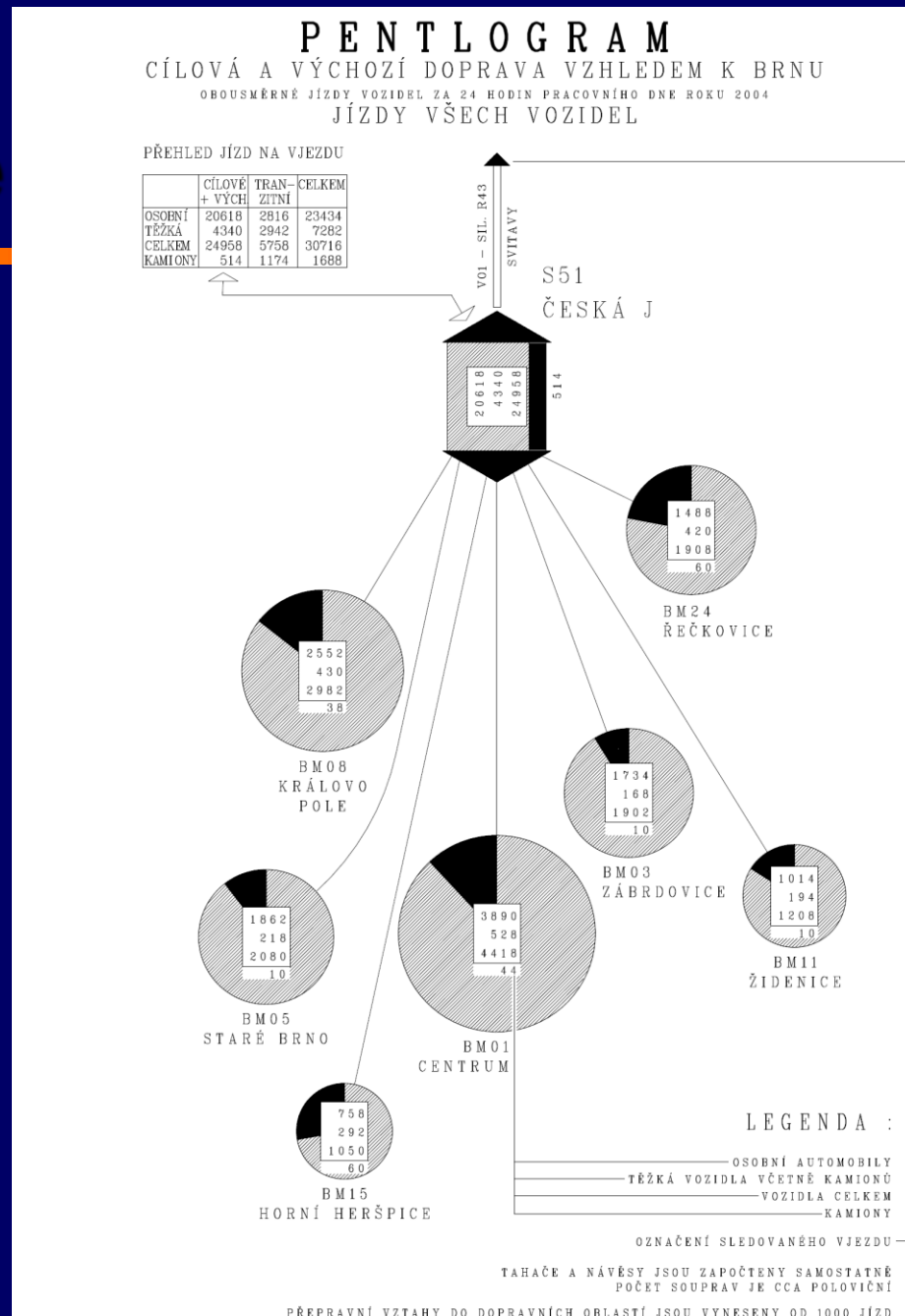
- Existující tranzitní a cílovou / zdrojovou dopravu vzhledem k Brnu doložila studie „*Město Brno – kordon průzkumů IAD na vjezdech do města*“ objednaná z ŘSD u firmy DOPING (2005)
- Na vjezdu do Brna od severu bylo zjištěno:

PŘEHLED JÍZD NA VJEZDU			
	CÍLOVÉ + VÝCH	TRAN- ZITNÍ	CELKEM
OSOBNÍ	20618	2816	23434
TĚŽKÁ	4340	2942	7282
CELKEM	24958	5758	30716
KAMIONY	514	1174	1688

- Hustota tranzitní dopravy pro osobní dopravu je logicky relativně nízká (cca 12 %), ale výrazně **stoupá pro těžkou nákladní dopravu, kde činí již přes 40 %**.
- Pro nejvíce zatěžující kategorii dopravy, **kamiony**, již dnes při všech obtížích pro kamióny projet trasu od Svitav, činí tranzitní doprava prakticky **70 %**.

Cíle dopravy v Brně

- Dle studie ŘSD od firmy DOPING (2005):
- Trasa od severu tedy přivádí cílovou dopravu naprosto dominantně do střední a východní části Brna

Proč OBCHVAT města Brna?

Brno nemá
OBCHVAT:

NULA vozidel odvedených
mimo Brno

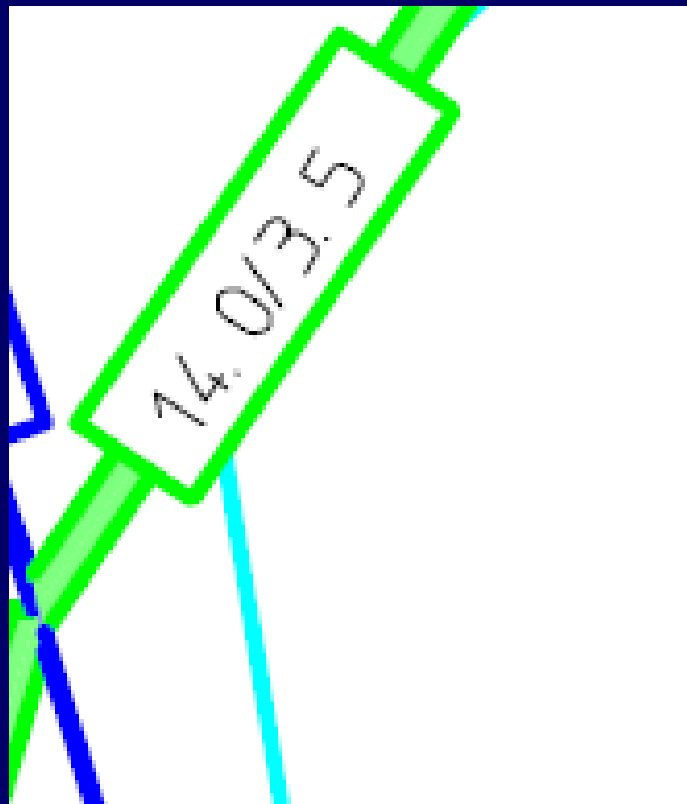

Brno má OBCHVAT:

Cca 18 – 20 tis. vozidel
denně na obchvatu, t.j.
mimo Brno,

z toho cca 4.5 tis těžké
nákladní dopravy

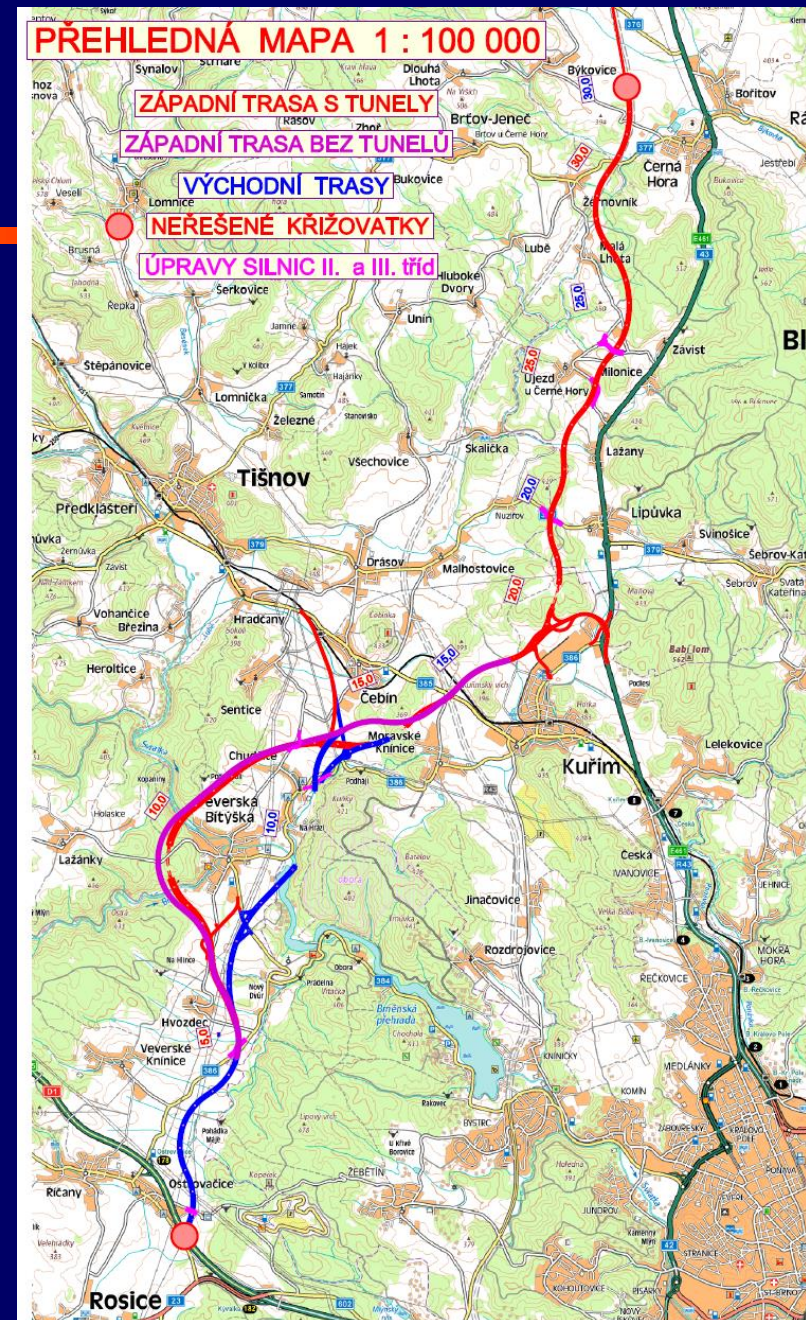

1. *Journal of Management Studies*, 1996, 33, 1, 1-14.

1. *Journal of Management Studies*, 1990, 27, 1, 1-14.

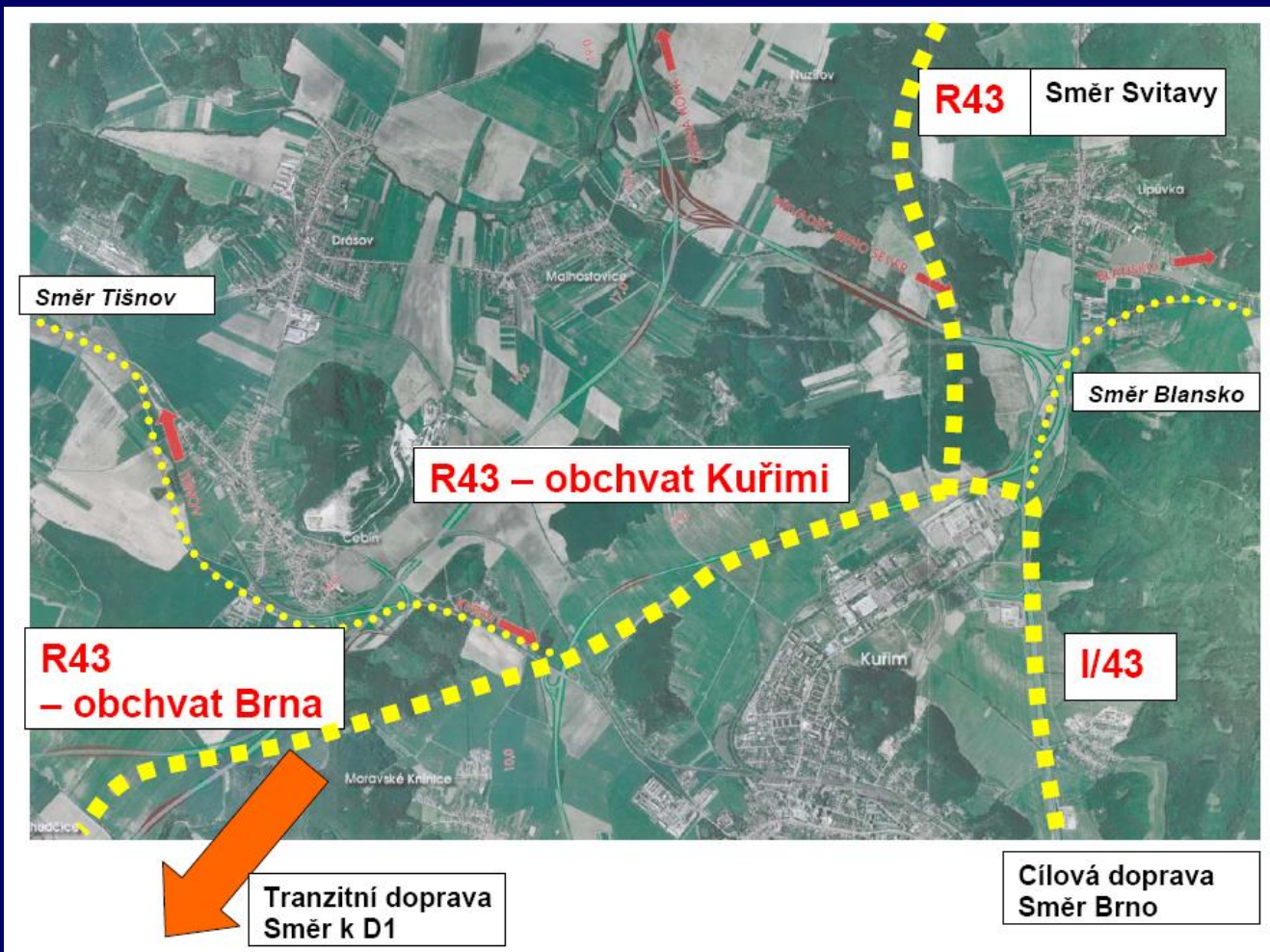
Optimalizované vedení R43 - možný základ pro konsensus

- Optimalizované vedení R43 se vyhýbá mnoha obcím, tvoří kvalitní obchvaty pro obce na trase a tvoří i kvalitní obchvat města Brna
- Splňuje požadavky národní legislativy i legislativy EU, a tedy je tu šance žádat o miliardy z EU

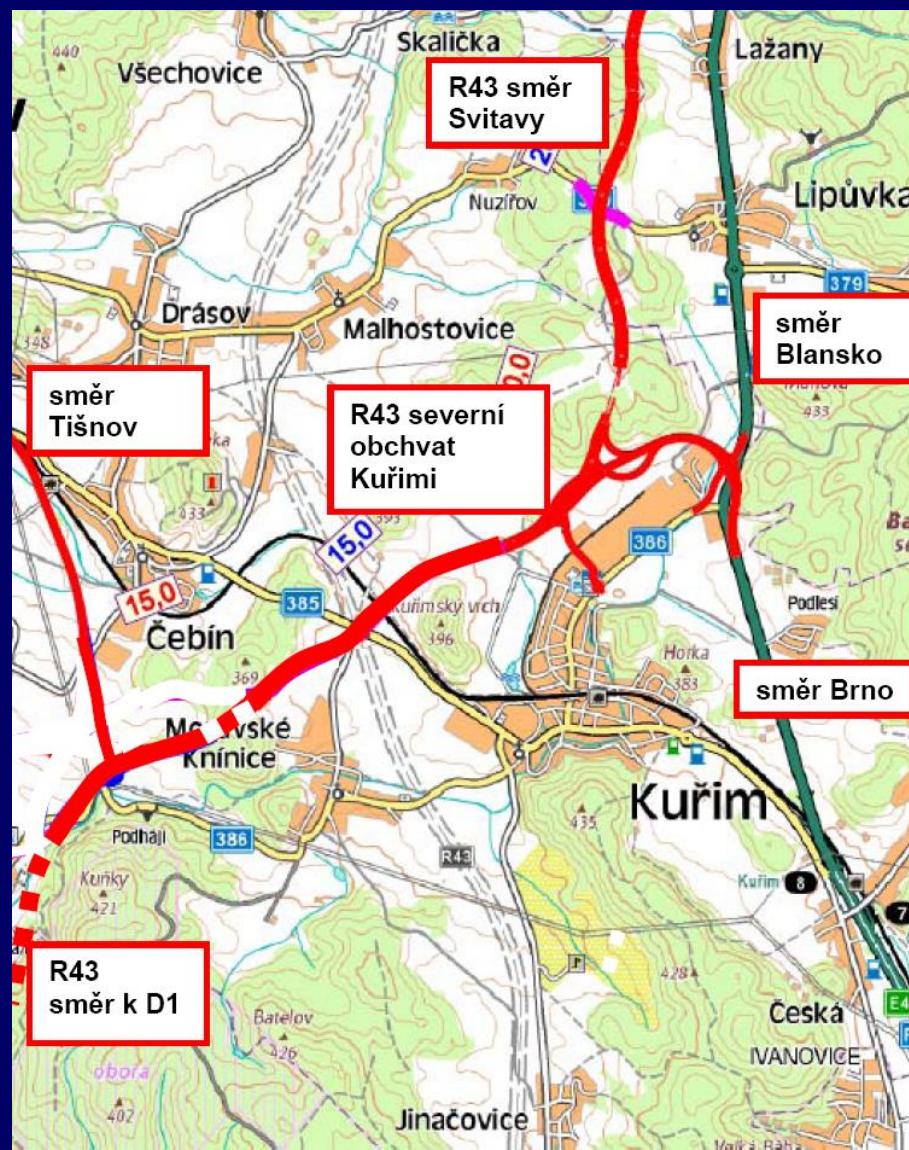

Schematické řešení pro tranzitní a cílovou dopravu severně od Brna

Optimalizované vedení R43 - možný základ pro konsensus

- Zcela se vyhýbá
Brnu, Rozdrojovicím,
Jinačovicím, Čebínu,
Drásovu,
Malhostovicím,
Všechovicím,
Skaličce, Malé Lhotě
a Lubě
- Tvoří kvalitní
obchvaty pro
všechny další obce

Závlek cca 10 km přes Bystřc

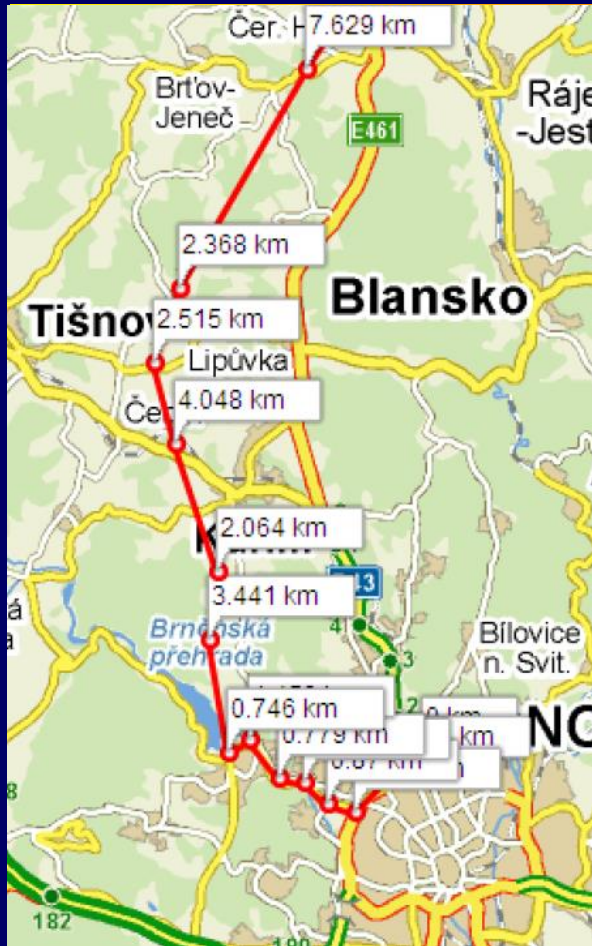
Hitlerova dálnice –
černá přerušovaná
čára - závlek

Optimalizovaná přímá
trasa R43 – značena
červeně

R43 přes Bystrc je dopravně problém

- 33 km přes Bystrc
- 23 km přes Řečkovice

- Jak se z hlavních zdrojů a cílů v Brně dostat na R43?
- Projetím přes půl Brna?
- Nájezdem přes Kuřim, jeho S nebo J obchvatem?
- Najet u Černé Hory?
- Trasa Brno-střed – Bystrc – Boskovice je o 10 km delší, tj. cca 15 - 20 min delší ... pro dojíždějící denně 2x tolik !!
- Nájezd na R43 není ani v Bosonohách, kde má být obří křižovatka s D1 a utajovanou JZ tangentou

**Obchvat
Čebína**

Optimalizovaná trasa R43

- s obchvatem Čebína a
- mimoúrovňovou křižovatkou jižně od Čebína

Směr k D1

**Nájezd z
Malhostovic**

Směr Boskovice

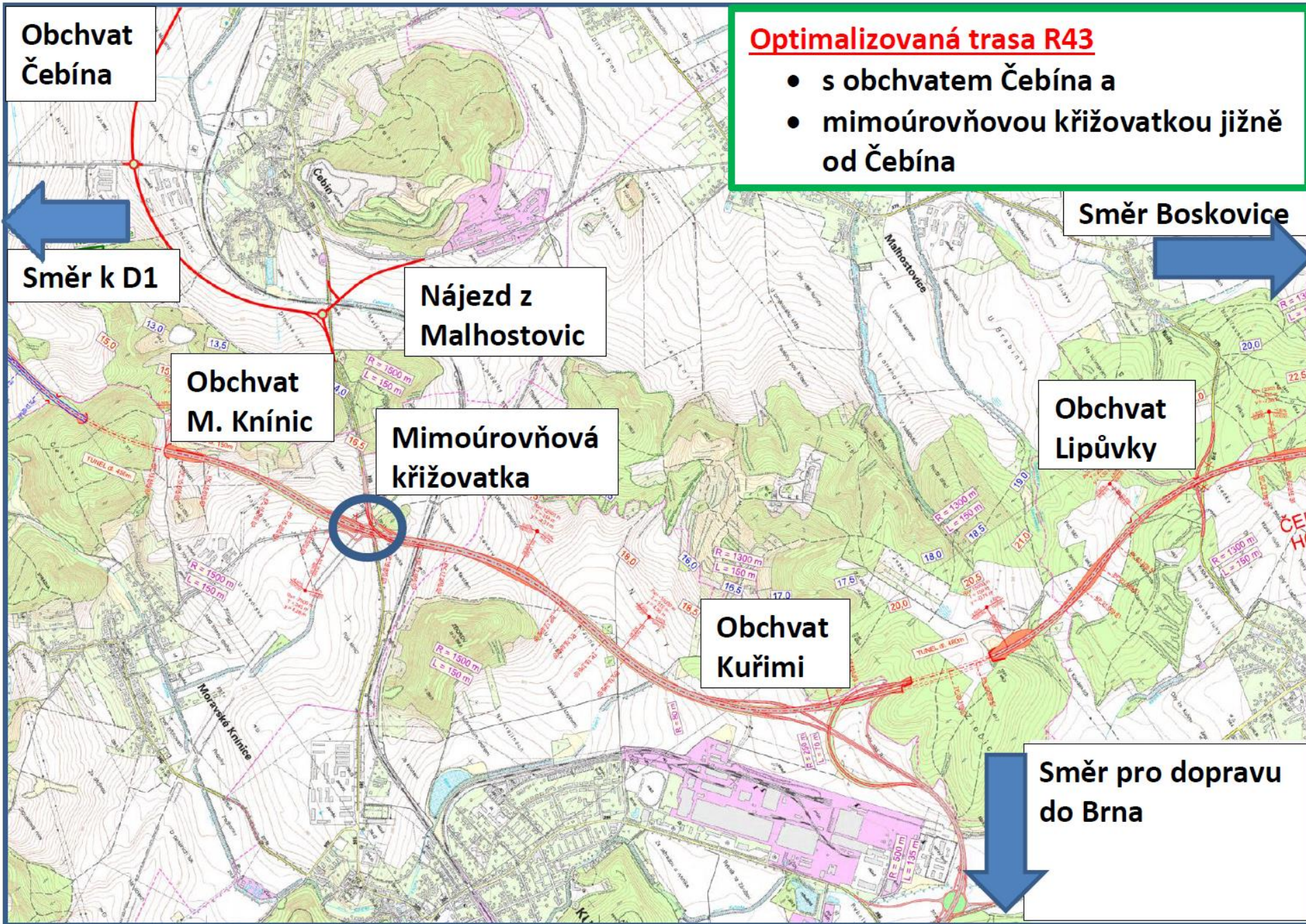
**Obchvat
M. Knínic**

**Mimoúrovňová
křižovatka**

**Obchvat
Lipůvky**

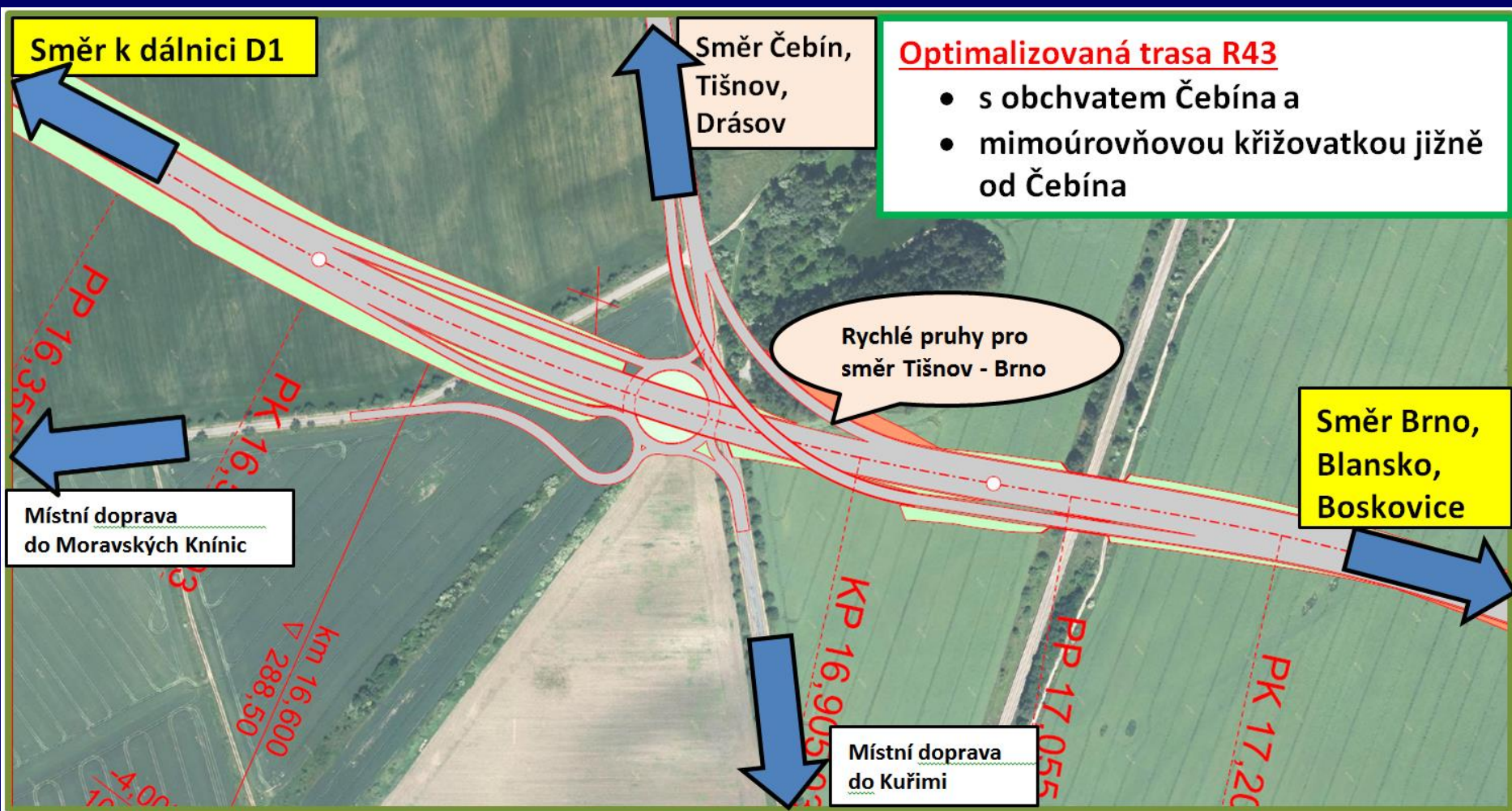
**Obchvat
Kuřimi**

**Směr pro dopravu
do Brna**

R43 – optimalizovaná trasa

Zmatečná příprava územního plánu kraje

- 1999: Vláda požadovala najít trasu pro R43 Brno - Svitavy v novém ÚP pro brněnskou aglomeraci
- 2002: Pořizování tohoto regionálního ÚP bylo zastaveno krajem pro nedohody mezi úřady
- 2004: JMK se pokusil o ÚP JMK s R43. MMR označilo projednávání územního plánu kraje za **protiprávní**. Proces byl **zastaven**.
- 2011: 2. pokus o Zásady územního rozvoje (ZÚR), zrušeny NSS v 6/2012
- 2015: 3. pokus o ZÚR JMK – fáze „konceptu“ a „finálního návrhu“

Zmatečná příprava územního plánu kraje

- Leden 2016 – MŽP nepřipouští R43 rozdělit na dva úseky
- Kraj reaguje tím, že celá R43 od dálnice D1 po Lysice se dá do územní rezervy
- To znamená nejen odklad o cca 4 roky, ale i ztrátu evropských dotací
- Zástupce Kuřimi hlasuje pro odklad
- Pro obchvat Kuřimi to znamená odklad o mnoho let, možná cca 10 let

Zmatečná příprava územního plánu kraje

- R43 má být v územní rezervě, ale přeložka II/386 (Legionářská a Blanenská) se má stát schváleným koridorem
- To je ale trasa severního obchvatu (a pokus zablokovat R43 v optimalizované trase)
- Celé je to zmatek a černá tragikomedie

(110) ZÚR JMK vymezují níže uvedené koridory **DS25 – DS36** a **DS39** pro přestavbu silnic II. třídy (veřejně prospěšné stavby) takto:

DS31

II/385 Kuřim, severní obchvat;

Možnost reagovat na finální Návrh ZÚR

- Návrh ZÚR bude uveřejněn na WEBu JMK
- Zveřejnění na úřední desce kraje lze očekávat možná už v dubnu
- Připomínky a námitky je nutno podat písemně na krajský úřad

Možnosti reagovat na finální Návrh ZÚR

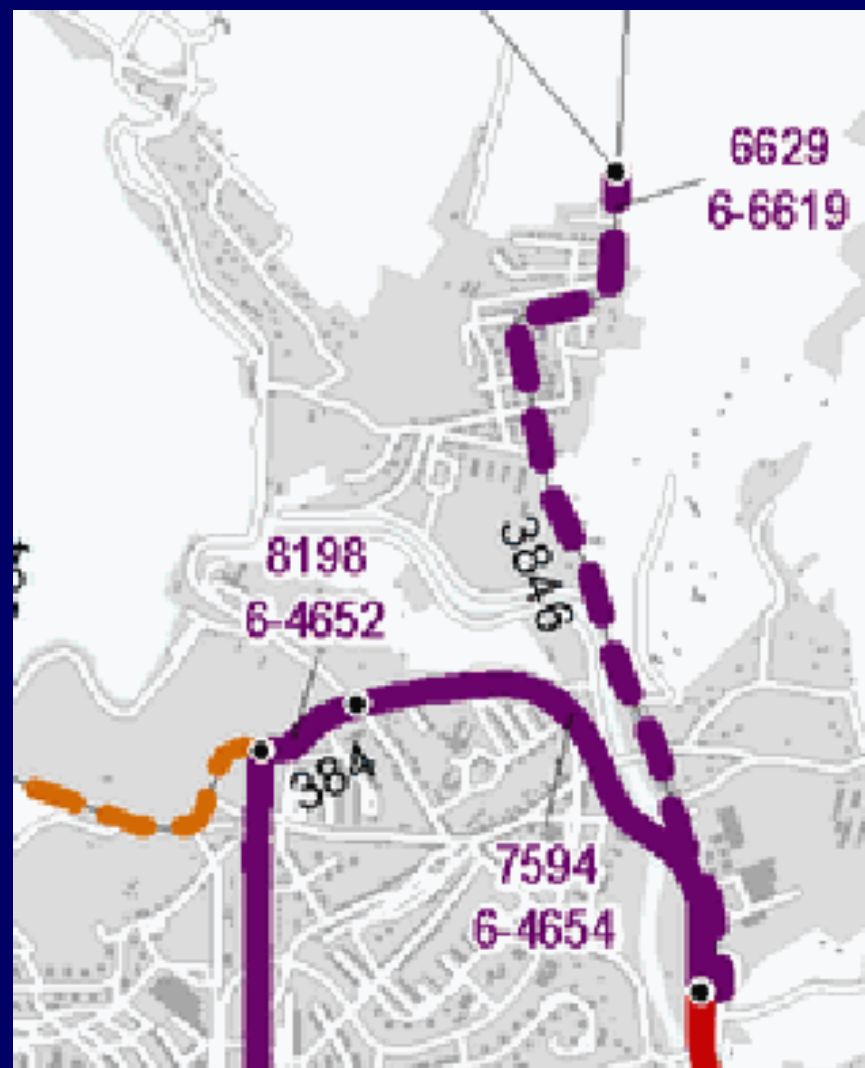
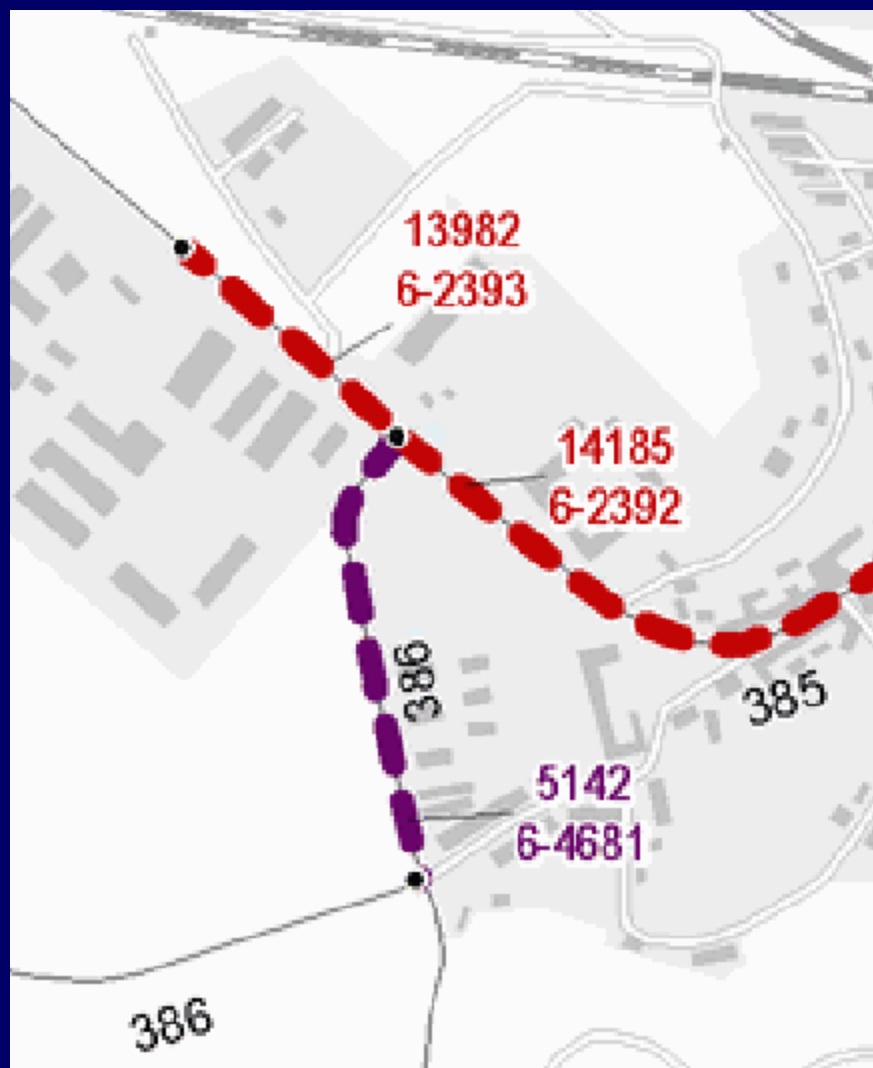
- Každý může dát připomínku
- Námitky mohou podat jen OBCE a ZÁSTUPCE VEŘEJNOSTI
- Zástupce veřejnosti za obec – 10 procent občanů obce, max. 200
- Zástupce veřejnosti za kraj – minimálně 500 podpisů
- Připomínky i námitky musí být písemné (adresát KrÚ JMK)
- Zástupce veřejnosti pro R43 v rámci JMK – paní Palková, Bystřice

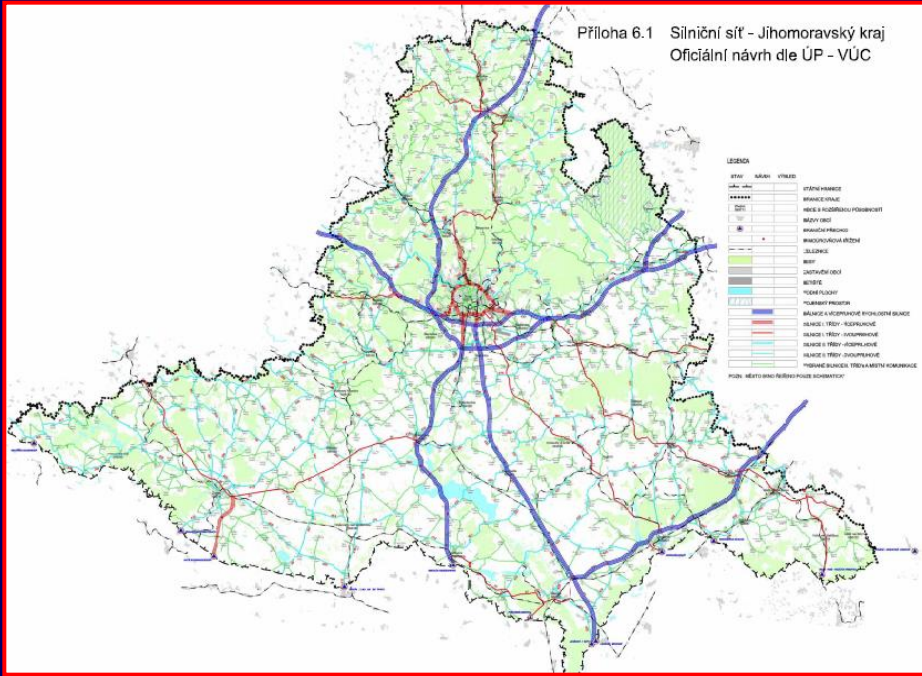
Závěr

- Je žádoucí, aby ZÚR byly dokončeny pro celý kraj. Další odklady o léta jsou naprosto nevhodné.
- Koridor R43 je třeba rozhodnout v procesu schvalování těchto Zásad územního rozvoje
- Je vhodné, aby obce postupovaly v součinnosti
- Občané s výhodou mohou využít institut „zástupce veřejnosti“

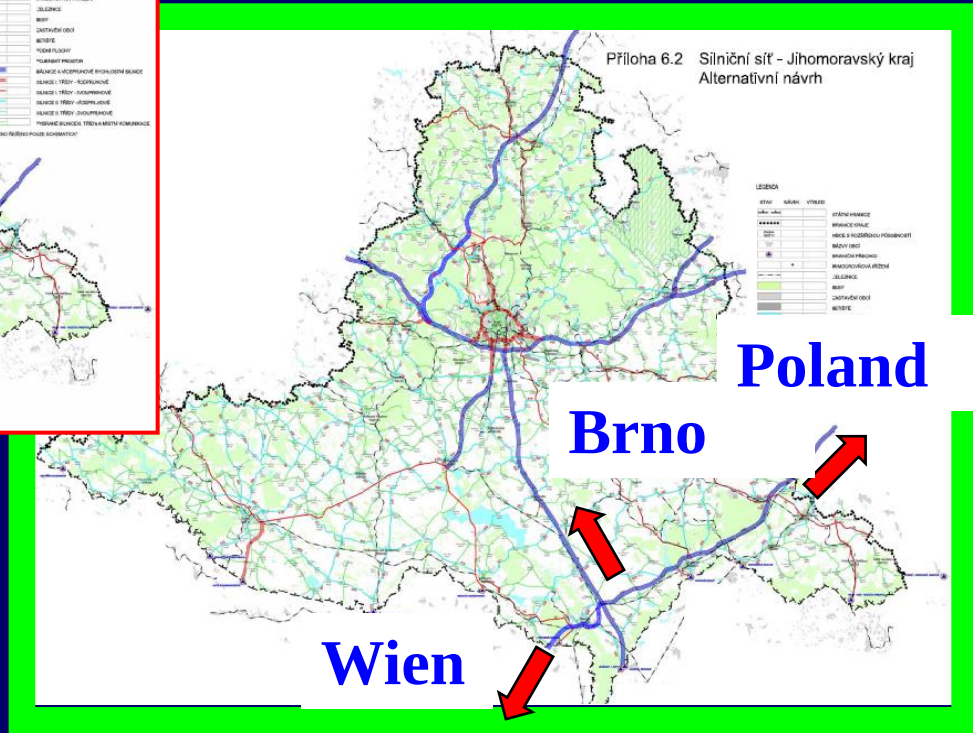
Sčítání vozidel 2010 - ŘSD

Nesprávně

(přes “Mikulov-Drasenhofen”)

Správně (přes “Břecław-Reintal”)

Stávající systém: Jak jej dokončit? ... PLUS TANGENTY?

Nesprávně
Zatížení tranzitní dopravou

Správně
Ochrana „v hloubce“

Politicky prosazovaná R43

NENÍ silnicí na Svitavy

... ale silnicí na Jevíčko a Moravskou Třebovou (Staré město)

Brno – Staré Město – Svitavy
je zajiždka oproti Brno – Svitavy

Prosazovatelem trasy na Moravskou Třebovou je i rodák z tohoto města, bývalý ministr MMR a hejtman Pardubického kraje Martínek (ČSSD)...

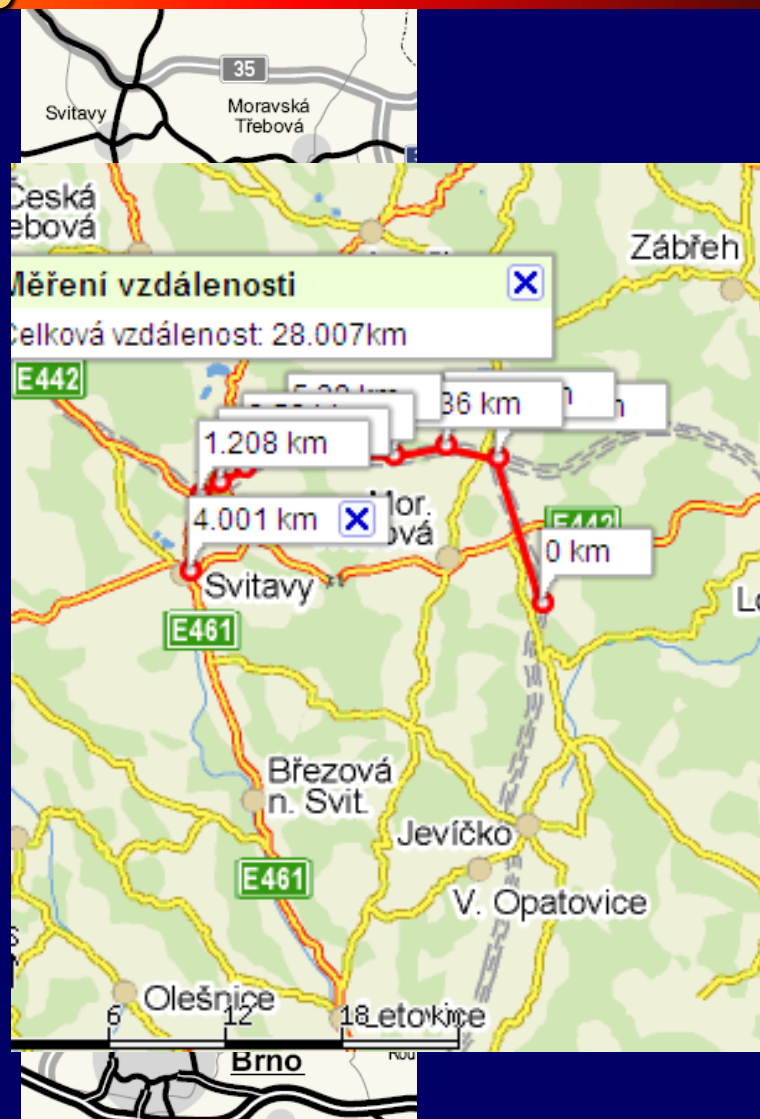
Politicky prosazovaná R43 NENÍ silnicí na Svitavy

... ale silnicí na Jevíčko a
Moravskou Třebovou (Staré
město)

Cesta po dálnici Brno –
Svitavy je jen na severu o
28km delší

... u Brna přes Bystřici o
dalších 10km

... celkem skoro o 40 km !!

Návrh ZÚR (8/2009) a EIA R43 - střed

- Navržená řešení ve **variantách 1 a 2** zbytečně zatěžují navíc mnoho obcí (např. Drásov, Malhostovice, Všechnovice, ...) a trasa z Boskovicka do cílových oblastí Brna je zbytečně dlouhá.
- Chyba: Uvedená **varianta 3** nebyla v EIA od ŘSD posuzována jako celek s napojením na trasu obchvatu Brna. Nejedná se o původně navrženou variantu 3.

